

גליון רי"ח
שנה ה' תשע"ו

סיפורי צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלס"א

תודה למספרת קליטן על אישור לפרסום בתמונה

סיפורי חז"ל

ר' אבא בר זמינא היה חייט, פעם תפר ותיקן בגדים בביתו של גוי אחד בעיר רומי, הגיש הגוי לר' אבא בשר נבלה ופקד עליו לאכלה, סירב היהודי גם אחרי שאיים עליו הגוי שיהרגהו אם לא יאכל, לא נכנע ר' אבא, ואמר: אם רוצה אתה להרגני הרשות בידך, אני לא אוכל זאת כי יהודי אני ובשר נבלה אסור לנו לאכול. התנהגותו של היהודי מצאה חן בעיני הגוי, מיד הרפה ממנו ואמר בלשון רכה, כעת אגלה לך שכוונתי הפוכה היתה, לו היית אוכל מהבשר הייתי הורג אותך, לדעתי חייב כל אדם להיות חזק באמונתו, אם יהודי הוא עליו לדבוק בדתו ואף אם חייו בסכנה עקב כך. אמר ר' מנא אם היה ר' אבא יודע שרבנים התירו בשאר המצוות לעבור ולא ליהרג, היה אוכל את הבשר כי בתוך בית היו באותה שעה בצנעה, ואז היה מת בידי אותו גוי חז"י.
(ירושלמי שבועות ד' - ב')

פרשת השבוע

לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי
(ט' - ט')

מסופר על הגה"ק המגיד מדובנא זיע"א, שהגיע פעם לעת ערב לאכסניה אחת, שאל את בעל האכסניה האם יש לו דבר מה לאכול? השיב הלה בשלילה, והראה לו מקום שיוכל לישון בו. שכב המגיד לישון אך מחמת הרעב שהציק לו לא יכול היה להירדם, ראה שבעל האכסניה עורך שולחן ואוכל סעודה דשנה המספקת גם לאורחים. למחרת כשעמד המגיד ללכת, ביקש בעל האכסניה שיאמר לו איזה דבר תורה, נענה המגיד ואמר הגמרא אומרת לעולם אל ישנה אדם מן המנהג, שהרי משה עלה למרום ולא אכל לחם (בבא מציעא פו). ויש לשאול מדוע לא נאמר שמשה רבינו גם לא ישן, והרי מנהג המלאכים בוודאי גם לא לישון, וזוהי רבותא יותר גדולה מאשר לא לאכול. אלא התירוץ הוא כך, מתוך זה שמשה רבינו לא אכל, יש להבין שגם לא ישן, כי אחרת מניין לו שמנהג המלאכים לא לאכול, שמה אכלו כאשר הוא היה ישן, אלא מכאן שגם לא ישן.

והיה עקב תשמעון וגו' ושמרתם ועשיתם אותם, ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד וגו'
(ז' - י"ב)

מעשה בסוחר אחד שהגיע אל הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א וסיפר לו שהסתבך לאחרונה בעסק גדול שאינו נותן לו מנוחה, לא ביום ולא בלילה, שאל אותו הצדיק: ומה עם לימוד התורה האם אתה קובע עיתים לתורה? ענה היהודי: לצערי, כל זמן שאני טרוד בעסק הזה אינני יכול בשום פנים ואופן להתפנות ללימוד תורה, נענה רבי מאיר ואמר: שמע מה אומר לך, נאמר בתורה "והיה עקב תשמעון" שמא תאמרו שלבסוף תשמעון ובנתיים תיהנו מזכות אבות ומחסד הימים הראשונים בהם עסקתם בתורה, אין הדבר כך, אלא "ושמרתם ועשיתם" מיד. אף אתה סיים הרה"ק רבי מאיר, צא וקבע עתים לתורה והדבר יועיל לך גם להצליח במסחרך, שכן נאמר בהמשך הפסוק "ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך".

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 7:47 ת"א: 7:49 ר"ת: 8:26

פרשת עקב

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:34 ת"א: 6:50

בהן, במקום לשבת ליד השולחן לבדו שותק ומסוגר במרה שחורה הרגילה שלו, נמשך הפעם הגביר לשיחה ערה עם האורח שנסע הרבה וראה עולם, ועתה סיפר לגביר כיצד חיים יהודים במקומות רחוקים, הלא ראה כי האורח שלו אינו עם הארץ ואולי מבין באותיות הקטנות אף יותר ממנו, ואכן היה לאורח פה מפיך מרגליות, הוא פירש פסוקים מפרשת השבוע, ציטט סיפור מהמדרש והזכיר מאמרי חז"ל, הוא הפליג בשבחם של היהודים ומידותיהם הטובות, והעלה על נס את גודל המצווה של צדקה וגמילות חסדים. הגביר נהנה מאד מהאורח, ושכח כמעט לגמרי על אודות היהלום אותו הוא עמד לקנות מאורחו במוצאי שבת קודש מיד אחרי ההבדלה.

גם בבית הכנסת הבחין הגביר בשינוי שחל בשבת זו לגביו, יהודי העיירה שבדרך כלל הסתייגו ממנו ולא רצו אפילו להביט בפניו, אמרו לו הפעם (גוט שבת) "שבת שלום" ידידותי, ברכו אותו על שזכה לאורח לשבת, ואיחלו לו שיזכה למצוות ולכל הברכות. הוא אף זכה למפטיר ונדר סכום הגון שלא כדרכו, גם האורח שלו קיבל עליה, קיצורו של דבר, הגביר הרגיש מצויין, ויתר על כן נדמה היה לו כי הרגשה טובה כזו לא היתה לו מעודו. בצאת השבת הבדילו על הכוס וערכו מלווה מלכה, עתה היה כבר הגביר חסר סבלנות, וכבר ציפה שיסיימו את הסעודה והזמירות של מלווה מלכה, לאחר ברכת המזון פנה אל האורח ואמר, הנה הגיע הזמן לגשת לעסק, מה גודלו של היהלום, וכמה אתה מבקש תמורתו?

איזה יהלום? היתמם האורח, אל תתלוצץ אתי ר' יהודי, השיב בעל הבית בחומרה, עסק זה עסק. יש לך כנראה טעות אדוני השיב הקבצן מתנונת, לי אין כל יהלום, מה? קפץ הגביר כנשוק נחש, אם כך הרי אתה סתם רמאי, חס ושלום השיב הקבצן בשלוות הנפש, וכי אני אמרתי לך כי מצאתי אוצר, או שיש ברשותי יהלום? אני בסך הכל אמרתי לך, כי אני הוא זה אשר על אודותיו מתהלכת השמועות, פירוש הדבר הוא כי אינך אלא לץ מתלוצץ, ורצונך להציג אותי כטיפש מטופש, קרא הגביר שהוא כמעט נחנק מרוב כעס.

האוצר של הקבצן הנסתר (המשך משבוע שעבר)

בינתיים העמיד הגביר פנים כאילו לא ידוע לו מאומה אודות הקבצן הזר, בפנים זועפות הוא שאל אותו מדוע הוא בא להפריע לו את מנוחת השבת? חס ושלום אדוני הגביר, השיב הקבצן ביראת כבוד, אתה הלא סתם מהתל בי, אני שמעתי שהאמת היא שיש לך לב של זהב ואתה רק מעמיד פנים אחרות, אני אורח כאן והייתי רוצה להתייעץ אתך בדבר מה, בבקשה! השיב העשיר, למשל במה אתה רוצה להתייעץ אתי? על זה אני יכול לדבר אתך רק מפה לאזן אמר הקבצן כממתיק סוד, הגביר נטל את הקבצן והכניסו אל משרדו פנימה, שמעת אולי משהו על אודות קבצן שמצא אוצר? שאל הקבצן, כן שמעתי מן שמועה כזו ענה הגביר, אני הוא הקבצן אשר על אודותיו מתהלכת שמועה כזאת.

באמת, אמר הגביר בשוויון נפש מעושה, אם כך הרי שבאת בדיוק למקום הנכון, אין עוד בעיירה שלנו מומחה יותר גדול ליהלומים ממני, שלא לדבר על כך שאין עוד מי שהוא שיכול לקנותו ולשלם תמורתו במוזמנים, אולם הנה עוד מעט קט מדליקים נרות שבת, לאחריה צריכים ללכת לבית המדרש, בבקשה הישאר אצלי לשבת ואחרי ההבדלה נשב ונדבר תכלית. הגביר קיווה כי הכנסת האורחים שלו, תזכה אותו באמונו של הקבצן, וכך יוכל לקנות ממנו מציאה עוד יותר גדולה.

הוא החליט להראות לאורח יחס ידידותי במיוחד, הלבישו כותונת נקיה וחליפה חדשה, לקח אותו עמו לבית המדרש והושיבו לידו במושבו שליד כותל המזרח, המתפללים נעצו בהם מבטים של קנאה, וכולם היו מלאי התפעלות איזה עסק טוב הגביר עשה, גם הקבצנים שעמדו מאחורי הבימה קרוב אל הדלת, הביטו איש ברעהו מתוך השתאות, והיו קרובים לפרוץ בצחוק גדול, אולם הם החליטו לחכות ולראות איך יפול דבר, ומה יהיה אחרי שבת.

במשך השבת קיים הגביר הקמץ את מצוות הכנסת אורחים, כפי שלא עשה זאת מימיו, לסעודות השבת הזאת היתה צורה אחרת לגמרי, ואוירה אחרת שררה

צישל ונמשל

שכר ועונג נצחי מגיע לאדם בעולם הבא
עקב יסוריו וסבלו בעולם הזה

משל ליהודי ששכר דירה משר אחד עבור שלוש מאות רובל לשנה, מדי שנה בשנה העביר היהודי את שכר הדירה בעיתו ובזמנו. קרה מקרה והשר נסע למדינת הים ומינה את אחד מפקידי לגבות את שכר הדירה, אותו פקיד נודע כשונא ישראל מובהק, ומשום כך עתה שבאה הזדמנות לידו להציק ולצער ליהודי, לא החמיץ אותה, תיכף העלה את שכר הדירה לחמש מאות רובל. בהגיע זמן הפירעון לא היו בידי היהודי רק ארבע מאות ושמונים רובל, והוא ביקש מהפקיד הארכת זמן של כמה ימים, בשום אופן לא אסכים כעס הפקיד עליו, עליך להשלים את הסכום עד הערב, הגיע ערב והעשרים רובל לא היו בידו, ניגש הבליעל והכהו עשרים מכות, מכה אחת עבור כל רובל, ולא היה אותו יהודי היחיד שסבל מרשעתו של הפקיד, כמוהו סבלו עוד יהודים, אותם גול ועשק הרשע. ובמשך הזמן התעשר ובנה לעצמו בנינים אדירים על חשבונם של האומללים. ויהי היום והשר שב לביתו, לא אחר היהודי ומיד גילה לשר את מעלליו של פקידו, נכמרו רחמיו על האיש באהבתו אותו, והבטיחו כי יחייב את הפקיד לשלם על כל מכה מאה רובל, סך הכל אלפיים רובל, והוסיף השר מאחר שהפקיד רכש לעצמו חצר ששוויה ארבעת אלפים רובל, מהיום והלאה מחצית החצר תעבור לרשותך, לאישור דברים חתם השר על שטר המעיד כי מחצית החצר שייכת ליהודי. חזר היהודי לביתו ופניו זועפות, יצאה אשתו לקראתו ולא הבינה פשר דבר מדוע לא ישמח במת גורלו, השיב לה הבעל, את הכאב של המכות כבר שכחתי, מוטב היה לי שיכה אותי ארבעים מכות ואז הייתי זוכה עתה בכל החצר, על זה לבי דווה.

הנמשל: כן הדבר בענין יסורי האדם בעולם הזה כאשר באים עליו יסורים, הוא מצטער עליהם ואינו מוכן לסבול אותם, אבל בעולם הגמול לעולם הבא, יקבל הרבה שכר על כל שעה ושעה שסבל בעולם הזה, ואז יעלה במחשבתו הרהור הלואי והייתי סובל יותר יסורין, כי אז הייתי מתענג הרבה יותר בעונג נצחי.

(בשם הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א)

השם ישמרני, השיב הקבצן, לא לץ אנכי ולא בן לץ, ואף לא נסיתי לשטות בך, והוא הוסיף ואמר בארשת רצינית, אם תרצה הרי שבאמת מצאתי אוצר, אוצר גדול אפילו, אולם לא אוצר של יהלומים, כי אם אוצר הרבה יותר גדול מזה, אוצר גדול לאין שיעור בלב היהודי שלך, הרבה אוצרות כאלה הצלחתי לגלות בימי חיי, אני מתהלך מפה לשם ומגלה כל הזמן אוצרות חבויים של אהבת ישראל ומידות טובות, אשר יהודים מסויימים כבר שכחו על קיומן, אני מגלה אוצרות כאלה המכוסים באבק ולעתים אף בבוץ, אוצרות עזובים ושכוחים, אוצרות היקרים יותר מזהב ומפז.

הגביר ישב משתומם ולא היה מענה בפיו הוא שקע בהרהורים כשראשו מורכן, הוא נזכר בכל השבתות והחגים העצובים אותם בילה בבדידות מזהירה בשנים האחרונות, ולעומתם נזכר בחמימות אותה הביא לביתו קבצן זה בשבת האחרונה, ובשמחה הפנימית שהיתה מנת חלקו הן בבית והן בבית המדרש, אין זאת הרהר הגביר, כי הקבצן הזה הוא צדיק נסתר למ"ד ואוניק, אך איך שלא יהיה הוא צודק, הגביר נעמד על רגליו, לחץ בחמימות את ידו של הקבצן והודה לו נרגשות על האוצר שהביא לו.

למחרת נעלם הקבצן הזר ולא נודעו עקבותיו, אולם יהודי העיירה זכרו אותו היטב ועוד זמן רב שימש נושא לשיחות בבית המדרש בין מנחה למעריב וכו' ובראות האנשים את פני הגביר שהפיקו שביעות רצון, לא היה להם כל ספק כי הלה עשה עם הקבצן הזר ועם האוצר שמצא עסק טוב ביותר, וכאשר הרהיבו אחרים מהם עוז ושאלו את הגביר על טיב המציאה שקנה מהקבצן, השיב להם הלה בחיוב ובשמחה "מציאה ועוד איזו מציאה".

צ'ין אדם לחברו

בזכות מצוות כיבוד אם ואם

מעשה באברך שחלה במחלה אנושה ר"ל, והרופאים אמרו נושא לחייו. החליט האיש לנסוע אל הגה"ק ה"חזון איש" זיע"א ולהתברך מפיו הקדוש. הדרך מהעיר בה היה גר, אל העיר בני ברק מקום מושבו של ה"חזון איש" היתה ארוכה למדי, והאמצעים היו ממנו והלאה, אולם כל אשר לאיש יתן בעד נפשו, ומשום כך עשה האברך מאמצים למעלה מכוחותיו, עד שהצליח לגייס את הסכום הדרוש לנסיעה הארוכה. כשהגיע לבית ה"חזון איש" וביקש את ברכתו, שאלו הצדיק: האם יש לו הורים? השיב האיש כי ברוך ה' זכה והוריו חיים ומתגוררים בסמוך לו, המשיך ה"חזון איש" להתעניין ושאל, במה הם מתפרנסים? בדחקת רבה, ענה האיש. נענה ה"חזון איש" ואמר: בוא וראה חשבונות של בני אדם, חולה אנוש סובל טלטולי דרך קשים, מוציא הוצאות מרובות כדי להתברך מפי אדם, ספק יעזרהו ספק לא. הקב"ה הבטיח בתורתו "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך ולמען ייטב לך" הבטחה מפורשת, אמור נא לי סיים ה"חזון איש", מתי הוצאת על הורייך ולו מחצית הסכום שעלתה לך נסיעה זו? נכנסו הדברים אל לבו של האברך והחליט להתמסר למצות כיבוד

הוריו, מחלתו נעלמה והוא עוד זכה להאריך ימים.

לזכות את ישראל

מסופר על הרה"ק בעל ה"חידושי הרי"ם" מגור זיע"א, שמדי יום ביומו נהג ללכת לבית הטבילה כדי להיטהר ולהתקדש, ומעולם לא נקט דרך קצרה, אדרבה היה נכנס לשביל זה, יוצא משביל השני, ממשיך ברחוב פלוני והולך כברת דרך עד שהגיע למחוז חפצו למקווה טהרה. יום אחד הביע המשמש את תמיהתו ושאל מדוע מקפיד הרבי ללכת בדרך ארוכה? במקום שיוכל לקצר פי כמה. השיב לו הרבי: בדרך בו אני הולך עוברים ליד תחנת סבלים, מקום בו מטעינים ומורידים את חבילות הנוסעים הבאים מהתם להבא ומהבא להתם, הללו פשוטי עם הם אין בהם לא ריח תורה ולא ריח תפילה, כשמבחינים בי, מפסיקים כולם מעסקיהם נעצרים ומכריזים אחד לשני: ר' איטשה מאיר בא, ר' איטשה מאיר בא, וכאשר עובר אני לפניהם, מנענעים לי בראשם מתוך הכנעה ואות כבוד, בשכר כבוד התורה שחולקים לי יזכו המה לעולם הבא, וכי לא כדאי לי להאריך בדרכי בבדי לזכותם עם איזה זכות.

הילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ג מנ"א

הגה"ק רבי דב בעריש גוטליב ב"ר יעקב (יד הקטנה על הרמב"ם - תקפ"ח)

יום ראשון כ"ד מנ"א

הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות ב"ר מנחם מאניש (מטה אפרים - תקפ"ח)

יום שני כ"ה מנ"א

הרה"ק רבי ישכר דב בער מזולאטשוב ב"ר יהודה לייב (בת עיני - תקנ"ה)

הרה"ק רבי אברהם חיים מלינסק ב"ר נפתלי מראפשיץ (תקצ"א)

הגה"ק רבי יעקב אורנשטיין ב"ר מרדכי זאב (ישועות יעקב - תקצ"ט)

יום שלישי כ"ז מנ"א

הרה"ק רבי נח נפתלי מקאברין ב"ר ישראל יעקב (תרמ"ט)

הרה"ק רבי יואל מסאטמר ב"ר חננניא יו"ט ליפא (תשל"ט)

יום רביעי כ"ז מנ"א

הגה"ק רבי יהושע אב"ד קראקא ב"ר יוסף (מגיני שלמה ת"ח)

יום שישי כ"ט מנ"א

הגה"ק רבי שמואל סלנט ב"ר צבי הירש (רבה של ירושלים - תרס"ט)

הרה"ק רבי יוסף מאיר ממחנבוקא ב"ר אברהם יהושע העשיל מסקווירא (תרע"ז)

הרה"ק רבי אברהם דב מראחמיסטריוקא ב"ר מנחם נחום (תש"ה)

הרה"ק רבי אליעזר זוסיא מסקולען ב"ר ישראל אברהם (תשמ"ב)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

מסופר על הרה"ק רבי אברהם חיים מלינסק זיע"א (יומא דהילולא כ"ה מנ"א) שמידי ערב שבת היה מקבל ע"ע קדושת שבת שעתיים לפני זמן כניסת השבת, הרבנית הדליקה או את נרות שבת, והוא היה סוגר עצמו בחדרו ומזמר שיר השירים בנעימה, וסיפר תלמידו הרה"ק רבי שמעלקא מסאסוב זיע"א, שבאותו זמן היו באים כותות כיתות של נשמות לקבל תיקון.

מברכים חודש אלול

המולד יהיה ליל שישי בשעה 2:56 3 ח' ר"ח יהיה בשבת קודש וביום ראשון

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז